FORFATTEREN

3•2015

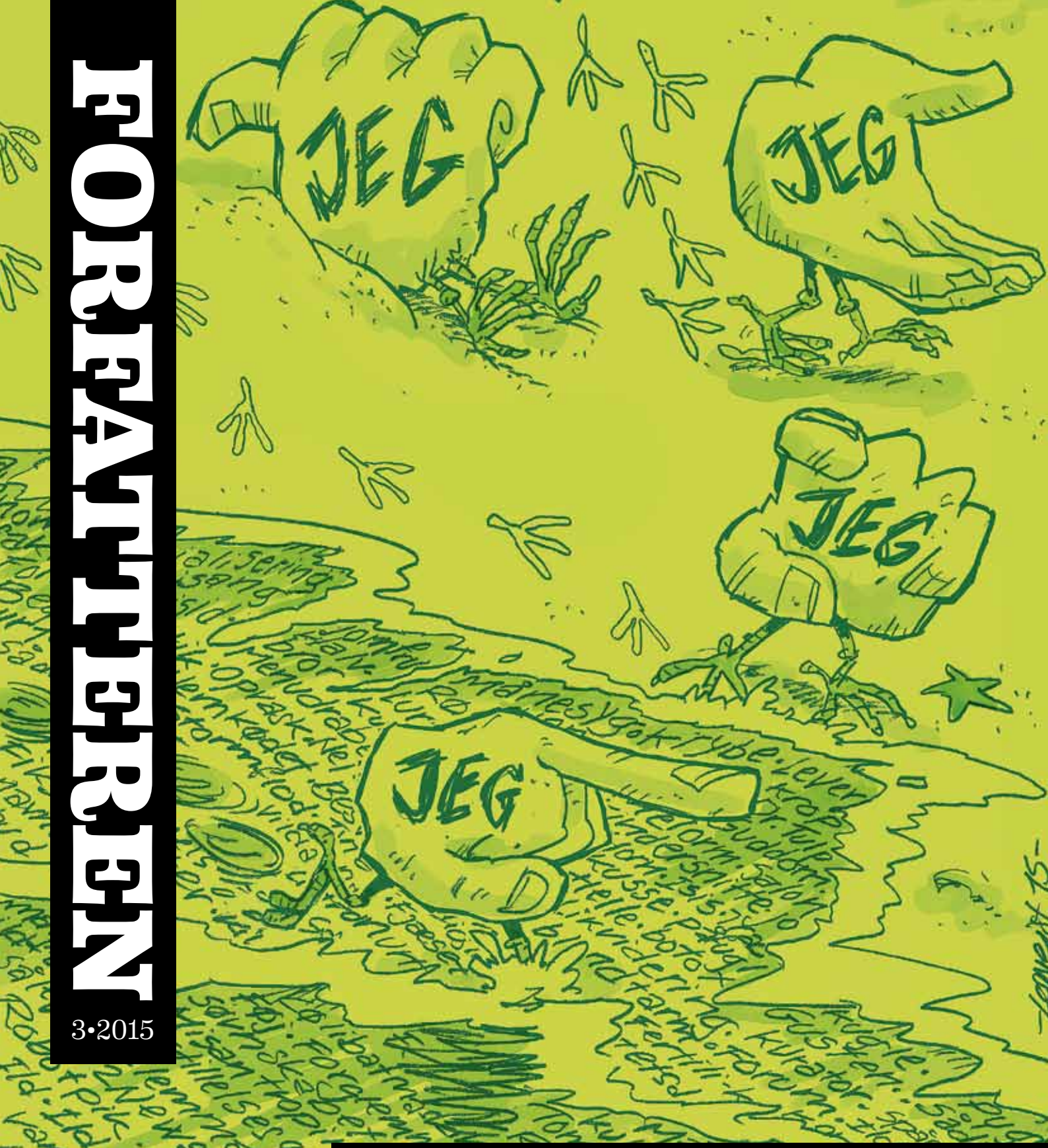

Lær børn at skrive
Fra dreng til forfatter
5 forfattere tolker en illustration

Vi gør sgu en **FORSKEL!**

Dansk Forfatterforening er en boblende organisme med over 1.300 skrivende, oversættende og illustrerende mennesker. Tænk et øjeblik over, hvad vi hver især og til sammen byder ind med til den store kulturpulje, som er så afgørende for, at Danmark er et godt sted at være. Indimellem skal vi, når vi i korte stunder løsriver os fra det skabende arbejde ved skrivebordet, tillade os selv at ranke ryggen, fortrænge de ubetalte regninger og huske på, at vi sgu gør en forskel. At det betyder noget for andre end os selv, at vi er her. At vi i høj grad også er vigtige for udviklingen af den helhed, vi er en del af lige nu – og i fremtiden. Det kom jeg, blandt meget andet, til at tænke på efter Klaus Rifbjergs død i begyndelsen af april. Rifbjerg havde modet til at gå sine egne veje som kunstner og samfundsdebattør. Han var ikke en eftersnakker, som så mange politikere er det. Han forsøgte ikke at tækkes nogen. Derfor afstedkom han gennem alle årene turbulens blandt fastholderne. Men det var også derfor, han blev han lyttet til. Og derfor, han efterlader sig et enormt vakuum i det samfundsrum, vi alle trækker vejret i.

Noget ganske andet: Jeg har tidligere på denne plads skrevet, at Dansk Forfatterforening er hele Danmarks, og at vi arbejder målrettet på en løsning, så medlemmer uden for København får nemmere adgang til bl.a. vores kurser og fyraftensmøder. Det skal ske ved at videostreame fra arrangementer, så man kan følge med på sin computerskærm, uanset om man huserer i Hune, på Langeland eller i Paris. Men indimellem kan der være længere fra idé til realitet, end man forudser. Lige nu afventer vi færdiggørelsen af vores nye hjemmeside, hvor streaming bliver en integreret facilitet. Samtidig skal vi have udviklet en holdbar model for det praktiske streamingarbejde. Men før eller siden skal vi nu nok komme efter det.

Vi har også igangsat en proces med det formål yderligere at manifestere Dansk Forfatterforening i hele Danmark. Jeg har besøgt forfattergrupperingerne Jyllands Forfattere og Fynske Forfattere for at tale om mulighederne for at etablere en tættere forbindelse til Dansk Forfatterforening. Senest har Jens Blendstrup og jeg i marts gennemført to velbesøgte informationsmøder om Dansk Forfatterforening på hovedbibliotekerne i henholdsvis København og Aarhus. Til efteråret satser vi på lignende arrangementer i bl.a. Odense. Sydsjælland er et de lokalområder i Danmark, hvor vi står meget stærkt som forening. Det skyldes det enorme arbejde, som vores lokalgruppe StORDstrømmen udfolder. Senest med udgivelsen af et bogværk med titlen 'StORDstrømmen Antologi 2015', som præsenterer hele 39 forfattere og 11 illustratorer fra det sydsjællandske. Bogen er en imponerende præstation fra StORDstrømmens side. Et resultat af visionære, engagerede og modigt nytænkende menneskers skabende kraft. Helt i Klaus Rifbjergs ånd. ●

> *... vi i høj grad også er vigtige for udviklingen af den helhed, vi er en del af lige nu – og i fremtiden.*

FOTO: DAN MØLLER

Jakob Vedelsby, formand

INDHOLD

Drenge skriver, når de bliver mænd 4

Børn på skrivekursus 6

De unge forfattere fylder 10 år 8

En illustration, fem tekster 10

Bibliotekernes katalogisering 12

Debat: Pengene og skriften 13

Debat: Racediskrimination 14

Kurser 16

Kalender 17

Morten Brunbjergs bogpoesibog 20

LARS-OLE NEJSTGAARD har skabt forsiden, som har titlen 'Autofiktionens fugle ved ordhavets bred'. Forsiden tager udgangspunkt i bl.a. Claus Beck-Nielsens performative biografisme og Knausgårds autofiktive identitetsværk, som sætter fokus på forholdet mellem det konkrete forfatterjegs identitet og værket.

Søren får Søren Gyldendal Prisen 2015

Siden sin debut med digtsamlingen 'City Slang' i 1981 har Søren Ulrik Thomsen været en markant stemme i dansk litteratur. Nu får han Søren Gyldendal Prisen på 250.000 kr. for et forfatterskab, der i poesi og essayistik med stor kunstnerisk og intellektuel kraft og præcision er gået ind i sin tid og har fortolket almenmenneskelige vilkår. Søren Ulrik Thomsen er en forfatter, der går sine egne veje, men som alligevel rammer en sjælden og smuk universalitet. Han har samarbejdet med andre store danske kulturpersonligheder som Ib Spang Olsen og Jørgen Leth, og i 2013 indspillede Søren Ulrik Thomsen en cd sammen med gruppen Det Glemte Kvarter, hvor der blev sat musik til digtene fra digtsamlingen 'Rystet spejl'. AB

Blixenprisen udsolgt på ti minutter

Medlemmer af Dansk Forfatterforening og Danske skønlitterære Forfattere fik mulighed for at købe billetter til festen for Blixenprisen før alle andre, og det benyttede de sig af i stor stil. For da billetterne først blev sat til salg til alle andre, var der få tilbage. De blev revet væk, og det gav anledning til skuffede kommentarer på de sociale medier, og i BogMarkedets leder hed det sig: "Blixenprisfesten kommer dårligt fra start som en lukket fætter-kusine-fest for særligt indbudte." Men i Dansk Forfatterforening er man overvældet over interessen, og formand Jakob Vedelsby kalder billetsituationen "et positivt problem".

Et af Dansk Forfatterforenings medlemmer, som ikke var opmærksom på, at hun havde fortrinsret til en billet, er S-medlem Stephanie Caruana. Hun vil derfor arrangere en alternativ fest, Blixen Bootleg, for alle dem, der står i samme situation, som hun selv. Man er velkommen til at melde sig til denne fest via Facebook. AB

Forfattere føler sig overvågede

Amerikansk PEN har undersøgt forfatteres og journalisters mod til at ytre sig, og undersøgelsen viser, at et stort flertal af forfattere over hele verden siger, at de er enten "meget" eller "i nogen grad" bekymrede over den statslige overvågning i deres eget land. Det påfaldende er, at det ikke længere kun er i diktaturstater, at skrivende mennesker frygter den statslige overvågning. Følelsen af at være overvåget har konsekvenser for forfatternes arbejde, og undersøgelsen viser, at der blandt forfattere og journalister er en stærk tendens til selvcensur. Undersøgelsen viser også, at selvcensuren rækker lige fra at undlade at skrive om bestemte emner til at undlade at skrive bestemte e-mails eller søge på bestemte hjemmesider.

Kilde: Søndag Aften

Bogby Ebeltoft skudt i gang

Der skal læses i Ebeltoft, og det vil den nystiftede forening Bogby Ebeltoft arbejde for. Foreningens mål er at fremme bogkulturen i Ebeltoft ved at skabe mødesteder for forfattere og læsere og arbejde for, at byen kan få en boghandel og et antikvariat. Helt konkret skal der være litteraturfestival, arrangementer for børn og unge og meget mere. Alle kan blive medlem af foreningen.

Kontakt: Ole Balslev på 2078 6021 eller olebalslev1@gmail.com.

Drenge skriver først bøger, når de er MÆND

Der skal mod og en vis portion modenhed til for at turde springe ud, også som forfatter

Af Tomas Lagermand Lundme

Jeg rasler rundt i det offentlige med franskmanden Édouard Louis under armen. Det er løgn og latrinære udskejelser. Jeg har ham mellem benene. Godt nok kun som bog, men lidt har også ret, som man siger med danske, salte læber.

Édouard Louis debuterede i sit hjemland med den selvbiografiske roman 'Færdig med Eddy Bellegueule' i 2014. En roman om hans egen tid som bøsse i et miljø, hvor han har svært ved at finde fodfæste. Herunder det litterære miljø, som nærmest er ikkeeksisterende i hans opvækst. Bøger er udelukkende noget, kvinder læser. Og mænd læser ingenting og drager kun i regulære krige med faldskærme i rygsækkene. Eller de drikker sig ihjel. Muligvis begge dele, først krigen, så sprutten. Men mændene er på ingen måde hverken bøsser eller forfattere. Og hvis de er begge dele, må de for altid forvises fra de udkernede familiestrukturer i de parisiske forstæder. De må gå på gaderne. Eller på universiteterne.

I hvert fald må de forsvinde. Og udviskes fra familiealbummet.

Unge mænd går i krig og drikker sig i sindssyge, elektriske hegn på de lokale bistroer, hvor pomfritter slynges over disken med en omhu, der forveksles med kærlighed. Kærlighed kendes kun sådan. Som noget, man skyller ned med procenter og salatmajonæse. Unge mænd skriver ikke bøger. Og de er overhovedet ikke bøsser.

Mormor læser

Den opvækst, Édouard Louis beskriver i sin roman, har mange ligheder med min egen. Jeg hang ud på Flyvergrillen i fodenden af Amagerlandevej, hvor pomfritter var dagens varme ret. Dengang skyllede man dem primært ned med uoverskuelige mængder af ketchup. Min kusine og jeg stod med Robert Smith-hår og så på alle dem, som kom væk. Før tid. Eller som i det mindste kom på industriferie.

Når jeg var på ferie, var det i min mormors kolonihave, hvor hun slog forteltet til campingvognen op i forhaven, og så

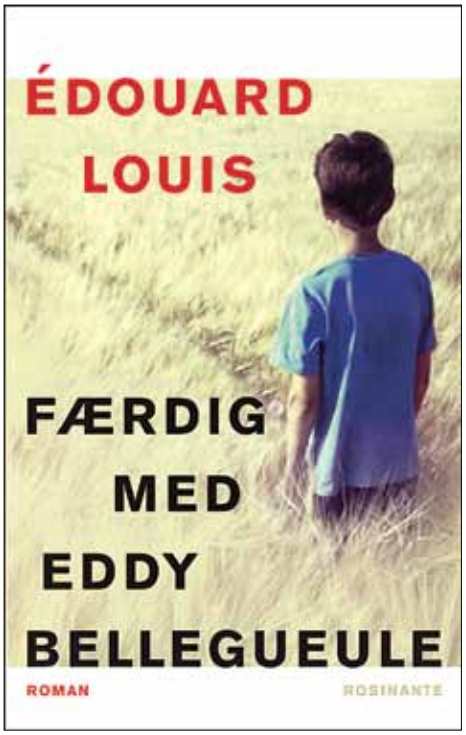

lod vi, som om vi var et sted i Italien og sad og åd ond, ond hvede i form af hvidt toastbrød med italiensk salat.

Min mormor var den eneste i min familie, der læste store mængder af bøger, nærmest en eller to om dagen. Hun kørte også i bus til og fra arbejde, så der var tid nok til at sluge det hele.

Det var min mormor, der lærte mig at læse. Og det var også i høj grad min mormor, der lærte mig at skrive. Der i forteltet på græsplænen i kolonihavehuset mellem lupiner og pæoner.

Men der var også noget hemmeligt og forbudt ved litteraturen. Det forstod jeg hurtigt. Det var noget, der ikke var så smart at sige højt. Både det, at man læste, og i høj grad det, at man skrev. Det scorede man ingen piger på. Ej heller Jess eller Emil, som jeg var mere til på det tidspunkt, da jeg havde opgivet Boy George og Steven Carrington. Der kom ingen tur på bagsædet af knallerten i Brumleby til mig, fordi jeg lige hev et par Dea Trier Mørch frem fra rygsækken.

"Hvad laver du?" spurgte min far ofte, når jeg sad og hamrede på min mormors aflagte skrivemaskine på mit værelse.

Revolutionen på Amager

"Skriver en roman," sagde jeg på en vigtig måde. Det havde jeg nemlig forstået. Hvis det ikke var vigtigt, kunne man lige så godt lade være.

"Kom hellere med mig ned i cykelkælderen, så vi kan snitte noget grafik sammen," sagde min far altid, fordi han stadig havde en idé om, at verdensrevolutionen var lige foran hoveddøren i Reberbanegade. Og når den indtraf, revolutionen, stod han klar med sorthvide tryk, han havde snittet på livet løs, mens blodet sprøjtede.

Blodet sprøjtede også hos mig. Når jeg skrev. Jeg blev høj af det. Og jeg forsvandt af det. Det var bedre end at drikke Tuborg FF på tom mave. Det holdt jeg for mig selv. Det med Tuborg FF på tom mave. Hvis jeg allerede i den alder havde afsløret min hemmelige elsker – skriften

– var jeg faldet fatalt igennem og havde aldrig stået stønnende, våd og glinsende i Wurst på Vesterbrogade, på Loppen på Christiania eller af alle steder Barbue i Huset i Magstræde, hvor man(d) i den grad blev mand og mødte alle dem, der dengang havde hår på brystet. Nu er det moderne at være kønsløs. Men det er en helt anden historie, tror jeg, som hægter sig på det historieløse.

Skoletid

Jeg er i dag ofte ude på skoler, efterskoler og gymnasier for at læse op. Der møder jeg af gode grunde mange mennesker, unge mennesker, som sidder der på institutionsstole i deres kroppe med hættebluser, forvaskede hættebluser, jeans, for store eller for små, og med sko i alle størrelser, hvor snørebåndene er som de sorte, aflange lakridser, man egentlig aldrig køber, men som alligevel af grunde, vi ikke nævner her, lander i min mund.

Noget skal sluges.

Sådan er det.

Jeg har luret finten, når man sådan er ude i de civiliserede omgivelser. Det gælder om at trække tiden lidt ud. Når alle andre fordufter efter endt oplæsning og debat, sidstnævnte kategori er vigtig, der skal man gang på gang stå for skud for tekstens eget regnskab og mere eller mindre egne præmisser. Jeg har hele mit liv gået på friskole, så jeg aner ikke, hvad facit og resultatkontrakter som sådan går ud på. Johanne, som jeg delte bord med i 8. og 9. klasse, var ellers hurtig på aftrækkeren. Det gjaldt om at slynge noget ud, og så var den time overstået. Enhver, der har gået på rød skole, ved at 2 plus 2 bliver 5. Derefter styrtede vi kåde i de blå anorakker mod linje 14 på Østerbrogade, hvor vi på bagsædet åd berlinere i bedste vesttyske stil. Den, der først slikkede sig om munden, havde tabt. Det var altid Emil eller Jess, der tabte den kamp. Jeg har alle dage været god med sukker på læberne. Meget sukker.

Forbillederne

Det at trække tiden ud, når man har optrådt for en snert af offentligheden, falder mig naturligt. Der er altid noget

> ***Men der var også noget hemmeligt og forbudt ved litteraturen. Det forstod jeg hurtigt. Det var noget, der ikke var så smart at sige højt.***

på bunden af lædertasken, der skal granskes. Eller tabes. Eller ledes efter som en anden Sherlock Holmes. Men det, som sker, når tiden går i tomgang, er altid, at en eller to bliver tilbage i lokalet. De har også glemt noget. Eller leder efter noget, som de aldrig vil finde, fordi det aldrig har været forsvundet.

Jeg kender dem. Dem, der bliver tilbage. Det er dem, ofte drenge, som også skriver. Som også læser. Frivilligt. Og som har de der drømme, man får, når man gør sådan noget. Jeg er ingen rollemodel, men jeg er bevidst om, at jeg kan gøre en forskel ved netop at være der, være mig, stille mig selv til rådighed for et rum, hvor man er i tvivl, hvor man ikke ved, hvad man gør, og hvor man leder efter lidt form for sparring.

Sådan gjorde jeg også. Dengang. For længe, længe siden lige før.

Da var det Klaus Lynggaard, der kom i slidt, sort læderjakke og med et host fra cigaretternes mundvige, stod en formiddag midt i grafiklokalet og talte om Martin og Victoria. Eller det var Bjarne Reuter, der igen og igen fortalte om Bjørn og Mulle. Eller Onkel Danny, ikke at forglemme, som med stor hånd og kulsorte negle inviterede hele Byens Skole på værtshus. Det var til at overskue. Vi var kun 60 elever. Og det var kun Sorte Helle, Flodheste Helle, Vanløse Jette, Emil fra Brumleby og mig, der gik med. Vi drak lunkne øl og lod, som om vi var voksne. Bagefter sagde Sorte Helle, at det var en smag, man altså skulle vænne sig til. Den der humle. Sådan er det bare at blive voksen, svarede Emil på en måde, jeg syntes var meget voksen. Bagefter farvede vi vores kønshår med rødbedesaft hjemme på Emils skibsbriks, men det er nok en helt anden historie.

At turde

Men mest af alt husker jeg Carsten Nagel. Fra dengang. Jeg var hurtigt fremme i kondiskoene og sprang ud i en tid, hvor alle døde af at være dem, de var. I hvert fald bøsserne. Men Carsten Nagel stod der i mørket en aften i Bøssehuset som en lysende muse med vindjakke på og hår, som krøllede alle steder og alle vegne. Vi drak lidt stærke sager på Byens Kro en dag, fordi festen i Bøssehuset trak ud. Der var optakt til Frk. Verden. Og enhver, der vil give sig ud i et antræk af verdenskolorit i kjolestof (og som ikke har Anne Marie Helgers skrædder), ved, at det kræver sin helt egen mand at få syet et ordentligt skrud.

Da jeg vågnede dagen efter med tømmermænd (har aldrig haft hverken amoralske eller moralske tømmermænd) vidste jeg, at jeg godt turde det her.

At springe ud. Som forfatter. Fordi de turde det. Onkel Danny, Carsten Nagel, Klaus Lynggaard, Bjarne Reuter. Jeg kendte ellers kun til kvinderne. Dea Trier Mørch, Vita Andersen, Suzanne Brøgger og Lola Baidel.

Fordi de havde turdet det. Mændene. At skrive. Turde jeg også. Som mand. Og som bøsse. Og som menneske. Og hvad det nu ellers hedder, det man er, når man skriver om noget af alt det, man er, man var og drømmer om at blive. Dengang drømte jeg nok mest om at være Michael Strunge og have marsvin og en halvtidsstilling på Amagerhylden i Amager Centret. Det havde alle dage været mit yndlingsværtshus.

Alt andet blev nok anderledes.

Jeg blev ikke Michael Strunge, jeg fik ikke flere marsvin, men jeg vender i ny og næ tilbage til Amagerhylden. Så sidder jeg der i baren og tør godt sige, hvad jeg er. I dag. Et menneske, der skriver. Den slags mennesker hedder forfattere. Det er mig. Det er blandt andet mig. ●

Tomas Lagermand Lundme
er født i 1973 på Amager. Han debuterede som forfatter med romanen 'Forhud' i 1998 og har siden skrevet en lang række skønlitterære værker.

BØRNEFANTASIEN folder sig ud

At undervise børn i at skrive kreativt handler ikke kun om at gøre dem bedre til at skrive. Eksperter mener, at skriveundervisning også kan opbygge børns selvværd og identitet.

Af Camilla F.B. Friis

Midt på det ovale bord ligger en paraply, en blå ugle af keramik, et ministaffeli, en lille, lys træfugl med et langt næb, en grøn krystal, en sort hue, en gennemsigtig sten og en nøgle. De ni skriveelever på Christina Englunds skrivehold for børn mellem 10 og 12 år i boghandelen Thiemers Magasin er blevet bedt om at medbringe en ting, der betyder noget for dem. Opgaven går ud på at beskrive en af tingene på bordet, som om man ikke kender tingens navn, men er et rumvæsen, der ser tingen for første gang.

Ivrige børn

Christina Englund er forfatter og har undervist børn, unge og voksne i at skrive fiktion i ti år. Hun fokuserer på, at skrivningen skal være en succesoplevelse for alle, uanset niveau.

"Mit vigtigste mål er, at de oplever, at de vokser med opgaverne," siger hun.

Forfatterspirerne går straks i gang med at skrive. Selvom de er unge, har flere af dem været på skrivekurser før. Nogle skriver i notesbøger eller på papir, andre på computer eller iPad. For Christina Englund betyder det ikke noget, hvordan de skriver, eller hvordan de staver.

Da Christina Englund proklamerer, at der nu er et minut tilbage, får børnene travlt. En dreng læser sin tekst op. Måske er den hvide gennemsigtige sten en vingummi? Drengen lader sit rumvæsen bide i stenen. AV! Siger drengen højt med en stemme, som om han er lige så overrasket som rumvæsnet. Stenen er desværre ikke en vingummi, må rumvæsnet erkende.

Sundt for selvværdet

Skriveundervisning for børn og unge breder sig, men hvad er det, der kan få børn til at skrive i deres fritid og endda i deres sommerferie?

"Eleverne kan opleve, de kan noget, at de har et budskab, og at deres meninger også er værd at lytte til. Det kan understøtte deres selvværd og deres tro på, at de har noget på hjerte, som er vigtigt," siger Klara Korsgaard, projektkonsulent i Nationalt Videncenter for Læsning med speciale i børn og skrivning.

Børnene opbygger deres selvværd, mener Klara Korsgaard, hvis de føler, at en opgave lykkes for dem. Når de laver skriveøvelser, opbygger de samtidig en større værktøjskasse, så de kan udtrykke sig mere præcist og nuanceret.

Det at kunne udtrykke sig nuanceret på skrift er vigtigt for at udvikle ens identitet.

"Ens identitetsopbygning bliver understøttet af at skrive. Fordi skrivningen er meget langsommere end det mundtlige sprog, får man tid til at tænke over det, man vil sige. Man kan også gå tilbage og ændre på det, man har tænkt. Man kan se, hvad man selv har ment før, og man kan tage tankerne op igen og tænke videre og skrive videre," forklarer Klara Korsgaard.

> *At skrive lærer børnene at sætte ord på alt det, der er svært, også selvom det bare er i en dagbog. Det er bedre end at have det indeni*

Charlotte Lerche, tidligere folkeskolelærer og nu redaktør, forfatter og skriveunderviser, siger, at når vi skriver om svære følelser, bliver vi bedre til at rumme og håndtere dem. På den måde kan skrivning blive en ventil for sindet.

"At skrive lærer børnene at sætte ord på alt det, der er svært, også selvom det bare er i en dagbog. Det er bedre end at have det indeni," siger Charlotte Lerche.

De skal føle, at det lykkes

Når børnene forlader et skrivekursus, er det Charlotte Lerches oplevelse, at de går derfra med en lidt rankere ryg. Ofte fortæller børnene på hendes skrivehold ikke deres kammerater om, at de skriver. Det er noget, de gør for sig selv. Derfor er det godt for dem at møde andre med samme interesse og lære at stå ved, at de skriver.

"Det at turde stå ved, at man skriver og turde sige det højt. Det giver selvtillid," siger Charlotte Lerche.

Christina Englund, Charlotte Lerche og Klara Korsgaard er enige om, at det børnene lærer mest af, er, når de får at vide, hvad de har gjort rigtigt. Derfor skal man som underviser fortælle dem, hvad de har gjort godt, frem for at kritisere og sige, hvad de kunne have gjort bedre.

"Det vigtige er hele tiden at understøtte deres motivation for at skrive. Det gør man bedst ved at få dem til at føle, at de lykkes," forklarer Klara Korsgaard.

Christina Englunds erfaring har lært hende, at det er vigtigt at pege på konkrete, gode steder i teksten. Det er ikke nok at sige til et barn, at det for eksempel skriver gode replikker. Man skal pege på en konkret replik og sige, den er god, og så forklare hvorfor.

I Thiemers Magasin roser Christina Englund drengen, hvis rumvæsen undersøgte en ting ved at bide i det. "Det

Skrivekurset for børn fortsætter i Thiemers Magasin efter sommerferien.
Læs mere på thiemers.dk.

Christina Englund er forfatter til seks romaner for unge og voksne og har skrevet noveller for børn. Hun er cand. mag. i retorik.
Læs mere på: christinaenglund.dk.

var rigtigt sjovt, den måde han bed i stenen på. Det var virkeligt opfindsomt," siger Christina Englund.

Det er aldrig svært for hende at finde noget at rose. "Jeg har enormt svært ved ikke at blive begejstret. Jeg synes altid, der er noget at gribe fat i, som fungerer."

Benspænd sætter fantasien i gang

Jo yngre børnene er, jo mere konkrete skal tilbagemeldingerne være. Det samme skal de opgaver, man stiller.

"Benspænd skaber kreativitet," understreger Klara Korsgaard, mens abstrakte opgaver, som 'skriv om din sommerferie', ikke sætter børnenes fantasi i gang.

"De skal have snævre rammer. Jo snævrere rammer de får for at skrive, des mere har de mulighed for at udfolde sig," siger Klara Korsgaard. Når Christina Englund fx beder eleverne om at forestille sig, at de er et rumvæsen, sætter hun tydeligvis børnenes fantasi i gang.

Skriveunderviseren skal også give idéer til løsninger. Det kan man gøre ved at undersøge andre forfatteres tekster. Hvis øvelsen handler om at vise en karakters personlighed gennem dens handlinger, kan man finde eksempler på det i tekster. På den måde får børnene en idé om, hvordan en mulig løsning kan se ud. Man kan også skabe en fælles tekst eller lave en liste på tavlen. For eksempel kan man opremse handlinger, karakterer kan udføre, som fortæller noget om, hvem de er. På den måde kan børnene hele tiden skele op til tavlen, hvis de bliver i tvivl.

I Thiemers Magasin er holdet nået til dagens tredje skriveøvelse. Øvelsen handler om at skabe en tone i sin tekst. Først spørger Christina Englund: "Hvad er en tone?" Der kommer hurtigt mange bud. "En stemning i teksten, " foreslår en pige. Andre bud er: "Om en fortæller er glad" og "en dyster beskrivelse."

Christina Englund fortsætter ved at læse op fra bøger, der har en særlig tone. Børnene gætter hurtigt, at teksten er fra 'Palle alene i verden'. Børnene beskriver detaljeret tonen som først normal, men at den så bliver uhyggelig, da Palle opdager, at han er alene.

En 20 år gammel skildpadde

På skriveholdet i Thiemers Magasin skriver børnene koncentreret. "Må jeg det?" er et spørgsmål, eleverne ofte stiller. "Ja!" svarer Christina Englund. Der er en uhøjtidelig stemning og en fornemmelse af, at man i vid udstrækning kan løse opgaverne præcis, som man selv synes, de skal løses.

Når Christina Englund spørger, hvem der vil læse op, rækker næsten alle hånden i vejret. Og når de første har læst deres tekster, vil de, der ikke først rakte hånden i vejret, alligevel gerne.

Vi kommer vidt omkring i børnenes fantasi: Vi hører om at blive lukket inde i et legehus, fordi ens veninde har kaldt en dreng for en fed ost. Om hvor vildt det er at møde drengene fra X Factor-bandet Citybois. Om en 20 år gammel skildpadde, som hovedpersonen bærer rundt på i en plasticpose. Og vi ser verden gennem øjnene på en kat, der får killinger, og gennem Camilla på 99, der er taxachauffør og kommer tre timer for sent til juleaften.

Christina Englund og Charlotte Lerche er enige om, at noget af det bedste ved at undervise børn er at opleve deres originalitet. Fantasien har de allerede. Underviserens rolle er at få dem til at turde bruge den og blive ved med det, når de bliver voksne.

"Det handler ikke om, at jeg tænder for knappen, men om at de nogle gange har dækket glæden ved at skrive lidt til," siger Charlotte Lerche.

Undervisning i kreativ skrivning giver barnet nogle værktøjer, men også modet til at gå sine egne veje og undersøge og reflektere over sin identitet og sit liv. Og hvis man ikke kan reflektere, hvordan skal man så finde ud af, at en sten ikke er en vingummi? ●

Camilla F.B. Friis er stud. mag og øver sig i at skrive skønlitteratur. Hun arbejder desuden som korrekturlæser, oversætter og redaktør.

Unge forfattere fylder 10

Foreningen Håbefulde Unge Forfattere kan i år fejre 10-års jubilæum. Fra at være en forening af teenagere med forfatterdrømme har HUF udviklet sig til at være et netværk for skrivende unge, hvor der er plads til både nybegyndere og fuldtidsforfattere.

Af Andreas Markert

Det hele startede på Fyldepennen.dk, en hjemmeside, hvor folk i alle aldre kan lægge deres tekster ud og kommentere andres. 14-årige Line Lybecker havde lagt sin første "roman" ud på siden, og 15-årige Nicole Boyle Rødtnes skrev til hende og spurgte, om hun ikke måtte få Word-filen. På den måde lærte to skrivende unge hinanden at kende.

Manglende tilbud

Der er en verden til forskel på udbuddet af skrivetilbud for børn og unge nu og for 10-12 år siden. De mange ungdomsskolekurser, forfatterskoler og sommerferietilbud, det myldrer med i dag, var dengang først lige begyndt at opstå.

For Line, Nicole og to andre, de var kommet i kontakt med online, var det ikke godt nok. De savnede et forum, hvor unge kunne give og få respons på deres skriverier, og der var ikke andre muligheder end at skabe det forum selv.

Som sagt så gjort. Efter cirka to års tilløb dannede de i februar 2005 foreningen Håbefulde Unge Forfattere (HUF) og lancerede deres egen hjemmeside med forum og tekstsektion. Hjemmesiden var vigtig i starten, da medlemmerne var meget unge og boede over hele landet.

Næstformand Rasmus Østergaard Pedersen var ved at lære sig selv at programmere, så han kunne lave den hjemmeside, som HUF brugte frem til 2013.

Derfra gik det dog stærkt. Interesserede unge fandt foreningen ved søgninger på nettet, og mange af dem tog også deres venner med. Der gik ikke lang tid, før HUF nåede op på 100 medlemmer fordelt over hele landet. I årernes løb er det i højere grad de fysiske begivenheder, der er kommet i centrum. En af de første generalforsamlinger foregik som en sleepover hjemme hos formand Line Lybeckers forældre i Ballerup, og der blev etableret et årligt weekendskrivekursus med 30 deltagere.

Foreningen fik sit eget medlemsblad, 'Skrivelyst'. De to første blade blev godt nok trykt på en privat printer, og skrivekurset blev holdt i en børnehave, men indholdet var ambitiøst. I bladet blev der skrevet om økonomien i at være forfatter, og på det første skrivekursus kom en redaktør fra Gyldendal og fortalte om, hvordan det foregår, når et manuskript bliver antaget.

Skrev som død og helvede

Set i bakspejlet var det helt rigtigt at kalde HUF en forening for kommende forfattere. Med fra start var de senere forfattere Nicole Boyle Rødtnes og Bjarke Schjødt Larsen samt den senere forlægger Line Lybecker. Snart fulgte desuden flere navne, som i dag er etablerede forfattere, deriblandt Camilla Wandahl og Caroline Ørsum.

Forfatter og underviser Irene Pedersen var en af de første, som kom i kontakt med den nye forening. Hun

begyndte at få en ny slags deltagere på sine lange skriverkurser på Skriveskolen Hemingway.

"For ti år siden begyndte jeg at få nogle meget unge elever på mine skrivekurser," husker Irene Pedersen. "De elskede at læse bøger, gerne fantasy, og de skrev som død og helvede. Desuden erklærede de åbent, at de ville være forfattere. De var meget målrettede og meget flittige. Og så var de alle HUF'ere. Hvabehar? spurgte jeg. Håbefulde Unge Forfattere, sagde de, en forening for kommende forfattere."

Det er typisk for den måde, der arbejdes på i HUF, at det vigtigste er at komme i gang med de projekter, medlemmerne synes er fede. Så HUF kastede sig også ud i at udgive antologier. Den første, som var en gysersamling, var Irene Pedersen medredaktører på.

"Jeg deltog som dommer i en af deres interne novellekonkurrencer, og jeg kan huske, at jeg var imponeret over niveauet på både historier og sprog."

Samlingen, der kom til at hedde '6 gode grunde til ikke at sove i mørke', havde desuden et forord af Kenneth Bøgh Andersen og fik en lektørudtalelse, som var så god, at bibliotekerne købte den hjem i stor stil. Indtægterne gik til foreningen, og det gav et frirum til at udgive flere samlinger.

Indtil videre er det blevet til realismesamlingen 'På Kanten', fantasysamlingen 'Ad mørke stier', der udkom som et samarbejde med Rollespilsforlaget, og senest samlingen 'Skybrud. Dystopiske noveller'. Sidstnævnte fik en flot anmeldelse i Weekendavisen, hvor Damián Arguimbau blandt andet kaldte kvaliteten af bogen for "imponerende høj" og foreslog, at foreningen måske skulle overveje at droppe ordet håbefulde: "I 'Skybrud' kan man læse historier fra gode unge forfattere, punktum."

Hvorfor skrive alene?

Efter at Camilla Wandahl i 2009 blev den første udgivne HUF'er med sin debutbog 'Hjerte i vente', begyndte HUF at udklække forfattere i stor stil. En del af forklaringen skal ifølge forfatter Benni Bødker måske findes i det stærke netværk, som HUF er blevet. De talentfulde unge inspirerer hinanden til at kløpå, og de lærer af hinandens erfaringer.

"Jeg blev inviteret til at komme og holde et oplæg på deres skrivekursus," forklarer han. "Der opdagede jeg, at HUF var og er et kraftcenter af initiativ, talent, ambition og skrivekærlighed. Det er sådan set ret simpelt: Hvis HUF havde været på banen, da jeg var i den rette alder, havde jeg siddet på første række og suget til mig. At skrive er ikke bare et spørgsmål om at sidde hjemme på det utætte loftskammer i ensomhed. Det drejer sig lige så meget om dialog og sparring og bevidsthed om det kreative håndværk. Det får man i HUF."

Nanna Foss tilskriver mødet med HUF en stor del af fortjenesten for, at hun fik skrevet sin anmelderroste tidsrejsedebut 'Leoniderne' færdig i 2013, hvor hun ellers burde have skrevet speciale på RUC.

"Det var en øjenåbner for mig at være på skrivekursus for første gang med HUF og møde andre, der skrev fiktion. Skrivning var pludselig ikke så ensomt mere. Jeg har kunnet bruge HUF både professionelt via skrivegrupper, skrivekurser og så videre, men også personligt, fordi man har nogle at dele skriveblokade-frustrationer og bognørderier med. Mødet med HUF var ekstremt motiverende – og en stor del af årsagen til, at jeg fik skrevet 'Leoniderne' færdig og sendt den til et forlag."

Af unge og for unge

HUF har set mange nye initiativer i de senere år, for eksempel en årlig skriveferie, men i en forening, der kun har unges frivillige arbejdskraft, er der kronisk mangel på arbejdstimer.

Samtidig er gennemsnitsalderen i foreningen efter 10 år også blevet næsten tilsvarende højere.

"Der er mange nye, der kommer til, men de er ikke nødvendigvis yngre," siger Line Lybecker. Hun beskriver, hvordan der har været flere generationer af HUF'ere, men på en eller anden måde er gennemsnitsalderen alligevel steget fra under 18 til over 25 år.

Foreningen har svært ved at tiltrække de helt unge, som i stedet søger mod fanfiction-fællesskabet Movellas.dk eller de mange skrivekurser og forfatterskoler rundt omkring.

HUF'erne diskuterer derfor i øjeblikket om foreningens aldersgrænse skal ændres. Grænsen er indtil videre 30 år for nye medlemmer, men er man allerede medlem, bliver man ikke smidt ud.

På den måde regner HUF med også langt ud i fremtiden at være et rigtig godt netværk for de lidt ældre, som står lige før eller efter deres første udgivelse. "HUF er jo den ideelle legeplads for folk, der gerne vil forsøge sig kreativt, og der er så meget potentiale i HUF. Der er så mange, som har brugt HUF som springbræt til en karriere i bogbranchen, at HUF'erne er alle vegne nu. Foreningen har virkelig ændret manges liv, deriblandt mit eget," siger Line Lybecker.

Irene Pedersen kan heller ikke forestille sig andet end, at HUF vil blive ved med at have gåpåmod og skabe aktiviteter:

"Den seneste gode idé, som to HUF'ere har fået, er at starte et forlag op for voksenfantasy. Det hedder 'Ulven og Uglen' og er typisk for HUF'ernes tilgang til virkeligheden. Mangler der noget, så opfinder de det selv." ●

Meld dig ind, køb antologierne eller læs mere på www.huf.dk
Følg foreningen på www.facebook.com/omHUF
Medlemskab er åbent for alle under 30 år.
Pris 165 kr. om året.

HUF holder reception i Dansk Forfattering den 17. maj og markerer også 10-års jubilæet med et forsøg på at crowdfunde sig til en stand på BogForum i november.

Andreas Markert, født 1990, studerer filosofi ved Københavns Universitet. Formand for Håbefulde Unge Forfattere 2012-14

1 illustration & 5 tekster

Hvad nu hvis ... man giver fire forfattere den samme illustration og beder alle fire om at akkompagnere billedet med en kort tekst samt beder en oversætter om at oversætte en af teksterne? Vi gjorde forsøget for hermed at vise, hvor forskellige stemninger og tolkninger en børne- og ungdomsforfatter, en lyriker, en fagbogsforfatter og en skønlitterær forfatter kan skabe ud fra samme visuelle inspirationskilde. Lyrikteksten fik endnu en drejning, da den blev oversat til engelsk. Ingen af forfatterne har set hinandens bidrag. Ingen kendte navnet på illustrationens ophavsmand.
Illustrationen er begået af den nye formand for Illustratorgruppen, Tove Krebs Lange. Tove lod sig inspirere af en samtale med en ældre, dement patient, som mente, at hendes kat var med på hospitalet, og at Tove havde lovet at passe på den.

Idé og koncept: Forfatter Karin Feit Almberg, BU.

Lyriker Cindy Lynn Brown

I hospitalet med fedtede lofter
kravler vi indvendigt og falder
for hinanden det sker
at insekterne overvurderer
deres egne evner og falder fra loftet
ned i sengen
jeg ville så gerne tro hvad du siger
vaske mit ansigt i dine ord
uden først at vride al væsken ud af dem
se hospitalets gule lofter

Og hvad skal jeg stille op med landsbyerne
der brænder uden for vinduet
hvor er saltvandsdråberne
du spildte på mine kinder

Affald falder fra loftet på hospitalet
vi skrubber nikotin af væggene
som om vi kunne bygge
en redningsbåd af vores snot

Oversætter Nina Sokol

In the hospital with greasy ceilings
we crawl internally and fall
for one another, at times
the insects over-estimate
their own abilities and fall from the ceiling
down on the bed
I want so badly to believe what you've said
wash my face in your words
without first having to wring all the liquid out of them
look at the hospital's yellow ceiling

And what should I do with the villages
burning outside my window
where are the salt-water drops
you dropped on my cheeks?

Waste falls from the hospital's ceiling
we scrub nicotine from the walls
as though we could build a life boat
from our snot

Tomas Lagermand Lundme, skønlitterær forfatter

Hun var ikke så syg, at det gjorde noget. Men hun lå alligevel ned. Lugten af cigaretter og medicin hang i luften. Og i hænderne på hende, som i den hvide kjole ofte rørte ved hendes kinder. Man må ikke have kat med, når man er syg. Det havde de sagt. Men man må heller ikke have vinger, hvis man skal have hjælp af det offentlige. Det var mange regler. Det man skulle var at ligge ned. Og blive liggende i alt det, som var. Sommeren kom og gik. Vinteren tog til. Og sneen satte sig i hendes sorte vinger.

Tommy Heisz, fagbogsforfatter

Det virker så rigtigt, lige når du gør det. Sætter dig op på det der bæst og rider af sted. Pulsen er høj, og alt føles helt perfekt. Men det er en kort tur, som ender i et koldt, mørkt og bundløst rum. I det rum sker der nogle fucked up ting med din hjerne. Du får nogle helt forskruede forestillinger om, hvem du er, og hvad du kan. Det er ikke et menneskerum, men et kunstigt rum, der kan gøre dig fuldstændig følelseskold. Det er det ensomste sted at være. Der har ingen lyst til at opholde sig.

'Røde læber' af Inge Duelund Nielsen, børne- og ungdomsforfatter

Hvis der en dag sidder en myg på din arm, må du endelig ikke klapse den. Fang den i et omvendt syltetøjsglas og ring straks 112. På hospitalet bliver dit blod tappet ud, og ambulancefolkene vil hurtigst muligt bringe det tilbage til din adresse.

Den tømte myggekrop sukkerristes og serveres til personalets aftenpausekaffe.

En smule blod vil dog hænge ved følehornene, hvilket er grunden til at sygeplejersker altid har så røde læber.

Jeg ved det, for min mor er sygehusdame, og Mussemis sniger sig nogle gange ned i hendes taske og ser det med sine egne øjne.

Udvalgt til biblioteket – eller ikke

I Forfatteren 02-15 skrev Christian J.D. Dirksen et indlæg om, hvordan DBC ikke har katalogiseret hans seneste roman og dermed gjort den synlig for bibliotekernes indkøbere. Her følges op med en forklaring på, hvordan der skelnes mellem de bøger, der bliver grundregistreret, og dem, der bliver biblioteksregistreret i BKM.

Af Jacob Wendt Jensen

Du kommer med garanti i register, men ikke nødvendigvis i katalog: Alle bogudgivelser i Danmark bliver registreret, men kun godt halvdelen af bøgerne bliver til bibliotekskatalogiseret materiale (BKM). Hos DBC (Dansk BiblioteksCenter) noterer man sig en stigning i klager fra forfattere, der ikke kommer i bibliotekskataloget.

"Det ligger i tiden, at man vil ses og høres", siger teamleder Per Nonboe fra DBC's Dataafdeling. Han er chef for seks medarbejdere, der sorterer de 3-400 bøger, der lander på deres bord hver uge. Sorteringsmekanismen er en ydelse, som i 1960'erne blev bestilt hos DBC af folke- og skolebibliotekerne. Målet var, at DBC kunne hjælpe bibliotekerne, så de ikke skulle tage stilling til alle bogudgivelser. Det enkle spørgsmål, som stilles, er: Hvilke bogudgivelser skal blot registreres, og hvilke bøger har relevans for bibliotekernes lånere og skal dermed i BKM? Man vurderer ud fra kriterier som kvalitet, alsidighed, relevans og aktualitet.

"Jobbet er forholdsvis let, når det drejer sig om for eksempel en lokalplan fra Løgstør eller en årbog fra en bokseklub i Korsør eller måske en ph.d.-opgave i medicin. Den slags vil typisk ikke blive klassificeret i BKM, når vi skal vurdere, hvilke bøger der skal med," siger Per Nonboe.

Brug af konsulenter

Kvalitetskriterier bruges ikke i denne grovsortering, men hvis Nonboes medarbejdere er i tvivl, kan en bog sendes til vurdering hos en konsulent, der er bibliotekar, som så kvitterer med en vurdering på nogle linjers tekst. Det er der typisk brug for omkring seks gange om måneden, hvilket svarer til omkring en bog ud af hver 200. Oftest er det skønlitteratur, der sendes til vurdering.

"Det er ofte lettere at vurdere, om faglitterære titler er relevante for bibliotekernes materialevalg, mens det kan være sværere at vurdere samme relevans på det skønlitterære område. Derfor blev konsulentordningen i sin tid etableret. Vi behandler alle bøger ud fra de samme kriterier", siger Per Nonboe.

Dog er det klart, at en knap så god bog af Klavs Rifbjerg kan have en relevans for bibliotekerne, som en ukendt forfatter ikke har.

"I teorien kan vi godt på den måde overse et nyt talent. Hvis Yahya Hassan var kommet på et mindre eller for os ukendt forlag, er det ikke sikkert, han var blevet valgt til BKM, fordi vi ikke kan vurdere kvaliteten af hans digte. Men pga. en udgivelse hos Gyldendal og en god redaktør der, var der ingen tvivl", siger Nonboe. Spørgsmålet om relevans kan også afgøres af andre faktorer:

"Vi kan godt vælge bøger ud, der ikke er af særlig god kvalitet i traditionel forstand, men så kan de være relevante af andre grunde. Typisk fordi bogen eller hovedpersonen har været omtalt i medierne."

Ikke mulighed for at klage

Der er ikke nogen klageinstans, hvis en bog sorteres fra. Afgørelsen om registrering i BKM er definitiv.

"Jeg vil ikke kalde det for telefonstorm, men vi har set en stigning i antallet af opringninger, der stiller spørgsmål til vores vurderinger, som vi i øjeblikket har to til tre af hver måned. Forfattere er passionerede mennesker. Man tager ikke et nej for et nej, og man vil gå hele vejen for at få produktet eksponeret og solgt til bibliotekerne. Jeg forstår det godt. Blot er det jo ofte sådan, at vi har at gøre med bøger, der kun indtil da er blevet vist til venner og bekendte, der naturligvis har rost dem. Vi er så nødt til at fortælle forfatteren, at bogen har været hos en konsulent. Vi læser ikke direkte vurderingen op, men vi får fortalt videre, at kvaliteten ikke er god nok," siger Per Nonboe og tilføjer:

"Der er også en stigende tendens til, at man vil have en bog udgivet uanset kvalitet."

Men alle bøger er til at finde for den, der leder, siger Nonboe:

"Datadivisionen i DBC laver en god grundregistrering af alle bøger, og ingen er således udenfor. Alle bøgerne kan findes i bibliotekernes søgesystemer som www.bibliotek.dk, som kunderne også har adgang til. Og gennem boghandlerne." ●

Tal på bogudgivelser

I Danmark udgives der 17-17.500 bøger om året. De bliver alle katalogiseret i Dansk Bogfortegnelse.

Omkring 9.000 af disse bøger bliver også katalogiseret i BKM og vurderes dermed om relevante for bibliotekerne.

Omkring 4.200 af de biblioteksegnede bøger får en lektørudtalelse. Her kvalitetsvurderer en bibliotekar bogen. Teksten er offentligt tilgængelig på bibliotek.dk efter seks måneder.

Pengene og skriften

Inspireret af **Olga Ravn** og **Tove Ditlevsen** har **Per-Olof Johansson** funderet over forfatteres dårlige økonomi. Per-Olof har selv foretrukket betegnelsen "hn" i stedet for "han eller hun" i sin tekst.

Olga Ravn skriver i Politiken 8. marts i år om det for forfattere uopslidelige emne pengene og skriften. Hun tager udgangspunkt i sit møde med Tove Ditlevsens tekster: "Jeg står uden for banken og tænker på Tove. Jeg kunne låne præcis 0 kroner til en andelsbolig for min kulturelle kapital." Og længere inde i teksten kommer så kernemeningen: "Det at være forfatter: Hyldet af litteraturredaktører og latterliggjort af bankfunktionærer, der har I mit liv."

Måske har hun virkelig for alvor provokeret banken ved at forsøge at stille sikkerhed i sit kommende hypotetiske forfatterskab til lån til en andelsbolig. Der var jo også en gang noget, som hed "Hypotekbanken", og det kunne man måske misforstå. Med de krak, vi har oplevet, hvor bankerne uden sikkerhed har finansieret byggeprojekter og finansielle spekulationer, burde en investering i Olga Ravn med et beskedent beløb kunne komme på tale. Der er dog den forskel, at bankrådgiveren bilder sig ind at vide noget om det finansielle system, men altså har været ærlig nok til at indrømme, at hn ikke ved noget om det litterære miljø. Og selv da ville hn have haft godegrunde til at tøve med investeringen. Selvfølgelig kan vi tænke os, at banken havde afsat et rundt beløb til den slags risikofyldte operationer, på samme måde som de giver priser til debuterende forfattere. Husly er jo nok så vigtigt.

Olga Ravn sætter virkelig sagen på spidsen med: "Det at være forfatter: Hyldet af litteraturredaktører og latterliggjort af bankfunktionærer, der har I mit liv." Den sætning bør kunne gå over i litteraturhistorien. En enkelt afvisning behøver vel ikke være en latterliggørelse, måske ville et bankskifte have løst problemet, selvom jeg ikke tror det. Har selv oplevet situationen, hvor jeg skulle kautionere for et lån til andelsbolig til min søn. Det kunne ikke komme på tale, trods fast arbejde og medlemskab af byrådet, hvilket turde fremstå langt mere økonomisk sikkert end gode anmeldelser. Jeg kunne jo nemt overtage forpligtelsen, som jeg som kautionist påtog mig. Begrundelsen var, at jeg jo ikke ejede noget. Hvad jeg i min ophidselse fik sagt, ved jeg ikke, men den hjalp i hvert fald.

> *Så er der alle os, der end ikke nåede at blive lovende. Nogle af os kløede på alligevel og kom i den heldige situation, at internettet blev opfundet, og vi med små midler kunne udgive selv.*

Olga Ravn har næppe forsøgt sig med lignende reaktion, hun vælger at delagtiggøre os på skrift, som hun er så heldig at få honoreret, fortæller hun, hvilket i dag slet ikke er nogen selvfølgelighed. For at det skulle batte noget, kræver det nok en ti stykker af samme skuffe, og hvor skal hun så bo imens?

I gamle dage stod det store forlag for lån til en lovende forfatter, i velforstået egeninteresse. Forresten har Tove Ditlevsen været i den situation, her citeret efter 'Tove Ditlevsen om sig selv' fra 1975: "Vi lånte penge til udbetalingen (til et hus i Birkerød) af min nye forlægger, som beregnede sig sande ågerrenter. Han ventede sig vist ikke mere nogen særlig fortjeneste gennem mine bøger." Og ja, forlagene har sikkert også mange gange brændt fingrene på den slags, fordi selv forlag ikke ved, hvad fremtiden bringer. Hvor mange lovende forfatterskaber blev ikke mere end det?

Så er der alle os, der end ikke nåede at blive lovende. Nogle af os kløede på alligevel og kom i den heldige situation, at internettet blev opfundet, og vi med små midler kunne udgive selv. Vi vidste godt, at vi ville blive ved, men også, at det aldrig ville give penge. Heldigt da ved opsparing at få nogle til rådighed. Så vender billedet, så er det banken, der henvender sig til dig og spørger, om det ikke var en idé at investere de penge. Selvfølgelig med det erklærede formål, at det vil være til fordel for dig. At de selv vil tjene på handlen, forsvinder lidt i tågerne mellem den megen påståede hjælpsomhed. Så tog jeg en stabel af mine udgivelser med mig i banken, da de havde indkaldt mig til møde. Jeg forklarede denne undtagelse fra min sædvanlige afvisning af invitationen til at møde op med, at jeg syntes, de skulle vide noget om det virkelige liv, at der er nogle af os, der mener, at pengene skal bruges til det, vi kan se en mening i. Og sådan er det: Om det er vigtigt nok at fortsætte trods manglende bankstøtte, er der kun forfatteren selv til at afgøre.

> *Om det er vigtigt nok at fortsætte trods manglende bankstøtte, er der kun forfatteren selv til at afgøre.*

Godt begyndt siges at være halvt fuldendt, og så er Olga Ravn jo trods alt bedre på vej end så mange andre. ●

Per-Olof Johansson født 1942 og har en lang række udgivelser bag sig, bl.a. digte og tekster med fokus på politik og kulturhistorie i almindelighed og lokalhistorie i særdeleshed.

Racediskrimination, loven – og den digteriske frihed

Sigurd Kværndrup skriver i dette essay, at vi som borgere har et medansvar for hinanden, når vi bruger ytringsfriheden, men at den kunstneriske frihed giver elastiske rammer.

Hvordan kan man som forfatter forholde sig til tidens debat om diskrimination og had mod visse grupper af minoriteter? Jeg mener, at forfattere kan indtage to forskellige roller i denne sammenhæng: en som borgere og en som kunstnere. Som borgere har vi et ansvar, en tydelig stemme i offentligheden, og kan også arbejde for sagen gennem de politiske partier vi evt. støtter. Jeg har taget udgangspunkt i regeringens 'Handlingsplan om etnisk ligebehandling og respekt for den enkelte' fra 2010. Jeg citerer fra forordet:

"Det danske samfund bygger på grundlæggende værdier om personlig frihed og politiske frihedsrettigheder. Disse frihedsrettigheder gælder for enhver og skal respekteres af alle – over for alle. Det er vigtigt, at alle borgere føler, at de har mulighed for at deltage aktivt i demokratiet og gøre brug af dets mange tilbud og muligheder. Respekt for det enkelte menneske og lige muligheder for alle vil medvirke til at undgå et samfund med sociale og kulturelle kløfter.

> ***... de mange varme ord om jødernes naturlige plads og lange historie i det danske samfund understreger på en sær måde, at andre minoriteter ikke omtales.***

Det er netop demokratiets natur at være inkluderende. Demokratiet bygger på dialog, medbestemmelse og personlig frihed under ansvar over for andres tilsvarende frihed. Derfor kan det ikke accepteres, hvis nogen forskelsbehandles, nedværdiges eller trues på grund af for eksempel hudfarve, køn, tro, seksuel orientering eller for at have fremsat lovlige ytringer.(...)

Diskrimination på grund af etnisk oprindelse kan fremme en følelse af eksklusion og være en væsentlig barriere for den enkelte borgers samfundsdeltagelse. Diskrimination kan undergrave sammenhængskraften og modvirke en vellykket integration. Derfor er ligebehandling uanset etnisk oprindelse sikret i lovgivningen."

Det lyder fint nok alt sammen, og der er mange flere smukke ord, man fuldt ud kan tilslutte sig. Men efterhånden som jeg læste videre gennem de ca. 50 sider, blev jeg slået af, at det eneste konkrete diskriminationsproblem er forekomsten af antisemitisme. Det nylige angreb på synagogen i København og den store utryghed, som har ramt det mosaiske trossamfund, dokumenterer til fulde denne bekymrings relevans. Antisemitismen blev da også grundigt omtalt i 2010. Men de mange varme ord om jødernes naturlige plads og lange historie i det danske samfund understreger på en sær måde, at andre minoriteter ikke omtales.

Det ville vel ikke have været helt ved siden af, hvis ministeriet havde omtalt andre minoriteter med problemer i det danske samfund, såsom palæstinensere, irakere, afghanere, ja og somaliere – mange af dem flygtede kristne. Hvorfor mon de ikke blev omtalt? Svaret forekommer indlysende, men vil helt sikkert kunne modsiges: Det er fordi, de egentlig ikke bliver betragtet som en minoritet af det politisk-ministerielle skriveapparat, men som del af en (frygtet) majoritet, af islam, en verdensreligion.

Tegning-krisen nogle år forinden havde til fulde demonstreret, hvordan toneangivende dele af vort samfund ønskede denne majoritet behandlet, nemlig med den form for krænkelse af religionen, som mest effektivt støder enhver muslim fra 'os' og gør dem til en potentiel fjende af det land, også de bor i. Sat på spidsen, så viste konflikten, at der ikke kan og bør dæmmes op for den form for diskrimination, som går ud på at få indvandrere og flygtninge fra (fortrinsvis) muslimske lande til at føle sig som uvelkomne andenrangsborgere – for øvrigt på samme måde som jøderne oplevede de første 300 år i Danmark. Hvordan rimer denne ret til forhånelse med regeringens erklærede mål?

Skæver man til Sverige, så er den form for dobbeltmoral udelukket dér. Lad være, at fornemmelsen for minoritetsdiskrimination *hinsidan* kan forekomme en anelse overdrevet. Den er reel og er udtryk for en høj politisk kultur. Af vore svenske naboer kunne vi lære at droppe generaliseringer af de fremmede. Ligesom vi er danskere, og ikke blot kristne, europæere eller skandinaver, så stammer indvandrer-

ne og flygtningene først og fremmest fra et specifikt land og kultur. De er syrere, palæstinensere og somaliere, minoritetsgrupper, der ikke er særlig store her i landet, og som måske nok er muslimer, men det giver dem ikke medlemskab af en amorf og – for nogle at se – truende majoritet.

En markant forfatterstemme rinder mig i hu i denne sammenhæng, Carsten Jensens. Han har peget på, at debatten om islam og indvandringen bliver skæv, hvis vi ikke ser den i den større kontekst, som udgøres af vort lands deltagelse i hele fire krige sammen med Storbritannien og USA – alle sammen med mellem- eller fjernøstlige modstandere, hvoraf en betydelig del er fredelige muslimer, selvom vores fjender primært har været islamister og fascister.

Synspunktet er jo uimodsigeligt (men ilde hørt), og når man lægger forhånelsen af muslimske værdier oveni, så forekommer det indlysende, at det næppe kan undgås, at der kommer væbnede reaktioner. Den nylige tragedie i København blev udført af en fortvivlet og fortvivlende ung palæstinenser, som hadede det land, han var vokset op i; han havde også været udsat for racediskrimination, og han savnede hjælp, men fik ingen.

Min pointe er ganske klar, hvad angår forfatteren-som-borger: Man bør gennem sit forfatterskab bidrage til at bekæmpe diskriminationen, ikke mindst i forhold til de nye indvandrergrupper. Hvis man er så lykkelig at arbejde med kunst, så stiller sagen sig noget anderledes. Umiddelbart har en digter vel samme opgave og mål, men midlerne kan være anderledes i 'et kunstværk', som tilfældet Yahya Hassan viser. Hvis han ikke havde valgt total kunstnerisk frihed i sit ofte voldsomme sprog, så var hans digterværker ikke blevet så spændende, som de er, og han var heller ikke nået ud til så stort et publikum. Skriver man en roman, så er Mikhail Bakhtins råd om polyfoni og mangestemmighed også vigtigere end at overholde dekorum: Skriv de stemmer frem som *faktisk findes* i dagens Danmark, fyr løs med "citerede udsigelser", og tag skraldet bagefter. Kritikerne er bedre forberedt end før Hassan.

Men er der mon ikke også et par grænser for friheden inden for kunstneriske udtryk? Jeg vil mene, at der er to områder, hvor sagen stiller sig anderledes. I efteråret 2014 var der en skrap debat om Astrid Lindgrens brug af politisk ukorrekte udtryk i sine børnebøger, ikke mindst i 'Pippi Långstrump'. En ny dvd-udgave af Pippi var blevet censureret af Sveriges Radio; udtryk som negerkonge var blevet ændret til neutrale udtryk, og illustrationer af skævøjede kinesere var fjernet. Herhjemme var *det* bare for meget og altså til grin. Censuren blev dog støttet i et indlæg i Politiken 11. november, hvor Luke Valentine fremførte selvoplevede, tunge argumenter. Hans pointe var, at der må gælde særlige hensyn i forhold til børn: De skal ikke lære at mobbe asiater gennem deres læsning. Den voksne bør have forståelse for, at *værket* er omgivet af en fiktionsbarriere, og man kan forvente en sans for ironi, som ikke alle børn har; her går kommunikationen direkte igennem, så i børnelitteraturen skal man nok gå en anelse mere forsigtigt – men modsig mig gerne B & U-forfattere.

Hvis den såkaldte fiktionsbarriere er interessant i denne sammenhæng, så kaster den måske også lys over diskrimination i forbindelse med billedkunst af forskellig art. Sverige har for nylig forbudt skrap og diskriminerende satirisk kunst af Dan Park; og skrap, det er han virkelig, men også meget morsom, og han retter sig mod alt og alle, som omgiver sig med religiøs eller pekuniær nimbus. Dan Park laver kunst*værker*, det er hans forsvar for sin ytringsfrihed, der er ikke tale om billeder beregnet på mediernes formidling, sådan som det var tilfældet med Muhammed-tegningerne. Hvis en billedkunstner laver tegninger til medierne, så mener jeg ikke, at de kan påberåbe sig kunstnerisk aura, så handler de som borgere, ligesom hvis de skrev et læserbrev eller stemte på et politisk parti. De har da ytringsfrihed, men også et medansvar for, om vi skal have nye "jødeproblemer" i vores land. ●

> **"Debatten om islam og indvandringen bliver skæv, hvis vi ikke ser den i den større kontekst, som udgøres af vort lands deltagelse i hele fire krige sammen med Storbritannien og USA ...**
>
> Carsten Jensen

> **.. de egentlig ikke bliver betragtet som en minoritet af det politisk-ministerielle skriveapparat, men som del af en (frygtet) majoritet, af islam, en verdensreligion.**

Sigurd Kværndrup (f. 1946 i Lyngby), dr.phil. og forfatter af lærebøger, medarbejder ved 'Dansk Litteraturhistorie', har skrevet værker om middelalderens kunst og kultur, bl.a. om Saxo, kalkmalerier og folkeviser. Senest udkom 'Den nordiske Løveridder', Museum Tusculanums Forlag, 2014. Han er også aktivt medlem af Dansk Forfatterforenings F-styrelse.

KURSER læs mere på danskforfatterforening.dk

Skriv en lærebog

Primært for F
Undervisere: Lotte Rienecker og Peter Stray Jørgensen
28. august kl. 9-16, Strandgade 6
Kursus 15003

En workshop for lærebogsforfattere – begyndere og øvede – der vil have inspiration og gode idéer. På workshoppen kan deltagerne arbejde med deres eget lærebogsprojekt og få feedback fra hinanden og fra workshoppens ledere. Oplæggene fra workshoplederne vil koncentrere sig om redskaber til lærebogsskrivningen. Deltagerne vil før workshoppen blive bedt om at udfylde og indsende et skema med spørgsmål til deres lærebogsprojekt.

Tilmelding senest 11. maj 2015 til: kursus@danskforfatterforening.dk

Hjælp, jeg er gået i stå

Eller: Bryd skrivekrisen og lær af den!

For alle
Underviser: Bo Skjoldborg.
4. september kl. 9-16, Strandgade 6
Maks. antal 16
Kursus 15016

Kender du det, at du har skrevet tyve eller hundrede sider og pludselig går i stå? Eller du har udgivet en bog, og nu vil du gerne skrive den –næste – problemet er bare, at du ikke kan komme videre. På kurset 'Hjælp, jeg er gået i stå!' får du en række forskellige værktøjer til at overvinde dine –skriveforhindringer – det kan være et skrivestop, en skriveblokering, udsættelse, fornemmelsen af at have opbrugt dit stof, fremmedhed over for dit manuskript, angst, usikkerhed osv. Hvordan diagnosticerer og løser du skriveudfordringerne? Og kan du måske ligefrem få noget godt ud af den kreative krise?

Tilmelding senest 4. august til: kursus@danskforfatterforening.dk

Hvem skriver historien – og hvordan?

Et Hald-seminar

For alle.
Undervisere: Astrid Nonbo Andersen, Rasmus Glenthøj, Kim Leine, Dorthe Chakravarty
18-20. september
Hald Hovedgaard, Ravnsbjergvej 76, Viborg.
Kursus 15001

I hvor høj grad er historieskrivning et fælles ansvar? Hvordan forholder forfattere sig til "vores fælles historie"? Og ved vi altid, hvad vi mener, når vi siger "vores"? På dette kursus præsenterer vi en række bud på, hvordan vi i dag forholder os til begrebet historieskrivning. Hvem skriver historien og hvordan skrives den? Du får fire stærke oplæg, der giver dig nye perspektiver på historien.

Tilmelding senest 24. juni til: kursus@danskforfatterforening.dk

Nyindmeldte og forfattere, der ikke tidligere har været på Hald, har første prioritet.

ARBEJDENDE UGEKURSUS FOR FORFATTERE, ILLUSTRATORER OG OVERSÆTTERE

Skriver du på en roman? Er du forfatter til en fagbog? Er du en uforbederlig skrivekugle, eller tegner du? Skriver du digte? Oversætter du? Er du til essays eller til krimier? Har du skrevet dine erindringer? Illustrerer du bøger for børn og unge? Er du frisk på at producere kortere tekster/tegninger/oversættelser på stedet og dele dem med andre? Vil du gerne møde dine læsere? Så er workshoppen i uge 41 lige noget for dig.

I samarbejde med Jaruplund Højskole arrangerer Dansk Forfatterforening i uge 41 en workshop med skrive- og tegnesessions, besøg på skoler, foredrag, samtaler, kunstudstillinger og møde med forlæggere. Jaruplund Højskole er den danske højskole i Sydslesvig og ligger få kilometer syd for Flensborg. Højskolen er topmoderne og alle værelser har eget bad og toilet.

Det arbejdende kursus har plads til op til 25 danske forfattere, illustratorer og oversættere. Kurset begynder en søndag og slutter den efterfølgende lørdag. Sproget er dansk.I den pågældende uge er der aftalt et samarbejde med Flensborg Avis om mulig offentliggørelse af tekster og tegninger produceret under kurset.

Kunstforeningen i Flensborg åbner dørene for en udstilling af danske illustratorer. En af ugens dage bliver afsat som oplæsningsdag, hvor de deltagende forfattere efter forudgående aftale kan besøge nogle af de danske skoler, gymnasier og biblioteker i regionen.

Oplægsholdere er bl.a. tegneserietegneren Peter Madsen og forfatteren Sally Altschuler. Man kan også møde lokale skribenter som Karin Johannsen-Bojsen, Lars N. Henningsen og Jørgen Møllekær.

Kurset tilrettelægges af foreningen Litteratour, kursusafdelingen i Dansk Forfatterforening og Jaruplund Højskole. Øvrige samarbejdspartnere er bl.a. Flensborg Avis og Skoleforeningen, der forvalter de danske skoler i Sydslesvig.

Ankomst søndag d. 4. oktober kl. 17.00
Afrejse efter morgenmad lørdag d. 10. oktober
Bortset fra udgifter til rejsen, koster det ikke noget.
Tilmelding: Send en kort, motiveret ansøgning + et kort cv senest den 10. juni til: kursus@danskforfatterforening.dk
Kursusgebyr ikke-medlemmer: 3.500 kr. Betalingsfrist 10. juni. Ved afbud efter 10. juni refunderes kursusgebyr ikke. Ved aflysning af kurset refunderes kursusgebyr.

ANNONCE

Sommerskole for forfattere

Tirsdag den 30. juni:
Forfatter online: Grundindføring i online markedsføring på sociale medier
Tirsdag den 4. august:
Forfatter og (kommende) blogger: Sådan styrker bloggen dit forfatterskab
Tirsdag den 11. august:
Fagbogsforfatter: Brug LinkedIn til at skabe en professionel synlighed om din fagbog
Pris pr kursus: 985 kr.
Tid og Sted: kl. 13.00-17.00, La Officina, Frederiksberg
Tilmelding: www.abeloneglahn.dk/sommerskole Underviser: Abelone Glahn (F)

KALENDER

Hvor intet andet er anført, er adressen Strandgade 6, 1401 København K.
Evt. aflysning eller ændring af et arrangement vil blive offentliggjort på foreningens hjemmeside. Sekretariatet holder lukket i uge 7.

Faglitterært tirsdagsmøde

'Ledelse i stat og kommune – Embedsmænds- og kvinders roller'
Tirsdag d. 5. maj kl. 19-21.30
Besøg af to forfattere, der begge er bogaktuelle og har skrevet om temaet. Første indlæg kommer fra professor ved Aarhus Universitet Jørgen Grønnegård Christensen, som præsenterer antologien 'Embedsmandens verden af i går' og fortæller, hvordan bogen blev til.

Jørgen Grønnegård Christensen har sammen med professor Torben Beck Jørgensen været redaktør på projektet. Embedsmænd lever almindeligvis et skyggeliv, men her bliver der sat lys på det.

Andet indlæg kommer fra Ida Hoeck, sociolog og indehaver af Ida Hoeck Analyse og Rådgivning. Ida Hoeck har sammen med Anne Jøker, cand.scient.pol. og selvstændig, skrevet bogen 'Fører din ledelse til velfærd? Kvalitet, effektivitet og trivsel i kommunal ledelse'. Ida Hoeck fortæller, hvordan bogen bygger på en undersøgelse blandt 310 kommunale ledere.

Alle er velkomne.

Debataften: Europa – verdslighed og mangfoldighed

Onsdag d. 6. maj kl. 19-22
Kom og deltag i debatten med forfatterne Jens Christian Grøndahl og Stig Dalager Aftenen handler om verdslighed, religiøsitet og ideologier i Europa. Og om, hvorvidt det – med udgangspunkt i de tragiske begivenheder i Paris og København – er muligt på én gang at fastholde den kulturelle mangfoldighed med inddragelse af mindretallene og friheden til at ytre sig.

Baggrundslitteratur:
Jens Christian Grøndahl: 'Hjemme i Europa', essay, Gyldendal 2015.
Stig Dalager: 'Anerkendelsens betydning' i Information d. 11. april 2015 og 'Ansøgning om at være menneske', EC Edition, 2009.
Husk tilmelding df@danskforfatterforening.dk. Skriv "Debatmøde Europa" i emnefeltet.

Fyraftensmøde med forlaget Gladiator

Torsdag d. 7. maj kl. 17-19
Redaktør Jakob Sandvad fra det nystiftede forlag Gladiator kommer på besøg og fortæller om forlaget, som betaler sine forfattere 50 % i royalty, og som hverken vil "stavnsbinde" forfattere eller "ensrette" deres talent.
Tilmeld dig ved at sende en mail til anne-sophie@mail.dk.
Vi serverer kaffe og te.
Alle medlemmer er velkomne.

Den kreative proces

Torsdag d. 7. maj kl. 19.30-21.30
Jens Smærup Sørensen kommer på besøg i Strandgade og deler ud af sin erfaring.
Tilmelding birtekont@mail.tele.dk senest tirsdag d. 2. maj.
For medlemmer af S-gruppen.

Seniorgruppemøde

Tirsdag d. 12. maj kl. 15

DOFs stambordsmøde

Tirsdag d. 12. maj kl. 20
Cafe Katz

Kom og skriv

Onsdag d. 13. maj kl. 18.30
Kom og skriv sammen med ligesindede. Der er kaffe, kage og et kort oplæg.

Kom og skriv

Onsdag d. 20. maj kl. 18.30
Kom og skriv sammen med ligesindede. Der er kaffe, kage og et kort oplæg.

Lyrikgruppen

Torsdag d. 21. maj kl. 19.30
Digtoplæsningsaften med medlemmer og gæster. Bl.a. Cindy Lynn Brown, Line Toftsø, Karen Zubari m.fl.

Lyrikgruppen

Søndag d. 31. maj (tidspunkt ikke fastlagt)
Botanisk Have
Oplæsning og musik på Botanisk Haves dag.
René Rasmussen er tovholder. reneras@hum.ku.dk

Faglitterært tirsdagsmøde

'Da demokratiet blev til folkestyre'
Tirsdag d. 2. juni kl. 19-21.30
Besøg af to forfattere, der begge er bogaktuelle og har skrevet i tilknytning til temaet om demokrati og folkestyre.

Birgit Knudsen fortæller om arbejdet med undervisningsbogen: '1915 – kampen for valgret til alle'. I bogen fokuseres der på, at det var en lang sej kamp, at kvinder og tjenestefolk endelig opnåede at få valgret til rigsdagen. Bogen udkommer i 2015.

Asbjørn Agerschou fortæller om bogen 'Fik kvinderne ret? Fortællinger fra 100 år med valgret til kvinder'.

Bogen rejser tilbage i tiden med historier og fortællinger om nogle af de debatter og begivenheder, der var med til at sætte deres præg på kampen for kvinders valgret og ligestilling.
Alle er velkomne.

Blæst omkuld af ord

Lørdag d. 13. juni kl. 14-17
Ørstedparken
I år kan alle medlemmer af foreningen være med, da vi gerne vil præsentere foreningen udadtil og vise vores mangfoldighed. Hver oplæsning må maks. vare 10 minutter. Og alle genrer er som sagt mere end velkomne. Også illustratorerne. Arrangørgruppen laver et særligt oplæsningshjørne i parken for børne- og billedbøger. Ungdomslitteratur blander vi med de andre oplæsninger.

Der er intet honorar. Men bobler, glæde og socialt samvær med kollegaer, læsere, fugle og alle mulige andre.

Hvis man har lyst til at læse op lørdag den 13. juni i tidsrummet mellem 14 og 17, kontakter man Tomas Lagermand Lundme på tomaslagermand@hotmail.com.

Sommerfest for S, BU og L

Fredag d. 19. juni
Sæt kryds i kalenderen!
Mere information følger på hjemmesiden og i nyhedsbreve.

Kandidater til Dansk Kunstnerråds bestyrelse

Der skal vælges ny formand og bestyrelsesmedlemmer.
Formandshvervet er honoreret (ingen ved endnu med hvor meget).
Valget sker ved mødet i maj.
Interesserede er velkomne til at melde sig.
Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til
Egon Clausen. ecl@pc.dk

Fristen er torsdag d. 16. maj kl. 12.

Forfattere søges til Statens Kunstfonds Litteraturudvalg

Dansk Forfatterforening har mulighed for at foreslå to af i alt fem medlemmer til Statens Kunstfonds legatudvalg for litteratur. For at sikre kunststøttens uafhængighed indkalder foreningen ansøgninger til posterne som medlem af litteraturudvalgene.
Posterne besættes for en 4-årig periode fra 1. januar 2016. I 2013 var det årlige honorar på kr. 162.500.

Ansøgninger, inkl. CV, indsendes på mail til litteratur@danskforfatterforening.dk.

Ansøgningsfristen er 24. maj 2015 kl. 12. Kvittering for modtagelse sendes senest 2. juni 2015. Ansøgerne kan blive indkaldt til samtale i juni. Svar udsendes i august. Den endelige afgørelse om litteraturudvalgenes sammensætning ligger hos Statens Kunstfonds Repræsentantskab. Dansk Forfatterforenings medlemmer af repræsentantskabet for Statens Kunstfond er Tove Krebs Lange og Egon Clausen.

Nærmere oplysninger fås ved henvendelse til sekretariatsleder Sara Strand i Dansk Forfatterforening. Tlf. 3295 5100

Al korrespondance sker i fortrolighed.

SE DEN FULDE TEKST PÅ:
DANSKFORFATTERFORENING.DK/NYHEDER/AKTUELT

LEGATER

LEGATER FRA STATENS KUNSTFOND

Se mere på kunst.dk

LØBENDE ANSØGNINGSFRIST

Litteratur- og person-udvekslingspuljen

Støtte til forfatteres rejse- og hoteludgifter.

Prøveoversættelser

Tilskud til oversættelse af dansk litteratur i uddrag. Kan søges af oversættere, forlag, agenter, udenlandske teatre og tidsskrifter.

Det internationale research-program (Litteratur)

Udenlandske festivalledere, forlæggere m.fl. kan søge om støtte til rejser og ophold i Danmark.

Pulje til støtte af fribyer

Danske kommuner kan søge tilskud til litterære aktiviteter i forbindelse med fribyordningen.

ANSØGNINGSFRIST 15. MAJ 2015

Oversætterpuljen

Tilskud til oversætterhonorar. Kan søges af danske forlag og udenlandske forlag, samt udenlandske teatre.

Nordiske oversættelser

Tilskud til oversætterhonorar. Kan søges af nordiske forlag, der ønsker at udgive et dansk værk på et nordisk sprog

Pulje for oversætternetværk

Støtte til afholdelse af arrangementer for oversættere fra dansk. Kan søges af udenlandske institutioner og oversættere fra dansk.

Litterære arrangementer og markedsføring i udlandet

Tilskud til litterære arrangementer og markedsføring af dansk i udlandet. Puljen kan søges af den udenlandske samarbejdspartner.

ANSØGNINGSFRIST 15. AUGUST

Pulje til forfatteres ytringsfrihed

Støtte til initiativer til sikring af og forsvar for forfatteres ytringsfrihed.

ANSØGNINGSFRIST 1. SEPTEMBER

Børn og unges møde med forfattere og illustratorer

Puljen kan søges af førskoleinstitutioner, skoler og gymnasier samt seminarieuddannelser.

NYE MEDLEMMER

Find kontaktoplysninger på danskforfatterforening.dk

Lisa Lundø Strøander
Associeret medlem

Liselotte Gyvelsø
Associeret medlem

Bodil Marie Little
Associeret medlem

Bodil Bjerring
Associeret medlem

Victoria Ichizli-Bartels
Associeret medlem

Nete Krøll
Associeret medlem

Nina Schomacker
Associeret medlem

Anette Grønholt Andersen
Associeret medlem

Lene Stæhr
Associeret medlem

Anne Lisbeth Klein
Associeret medlem

Tania Viit Kusk
Associeret medlem

Rolf Stavnem DOF
Senest oversatte titel: 'Islændingesagaerne', Saga Forlag, 2014

Hannah Grant F, Kvindegruppen
Senest udgivne titel: 'The Grand Tour Cookbook', Kuboaa, 2013

Keld Skovmand F
Senest udgivne titel: 'Medborgerskab på spil. 12 begreber og 12 tænkere', Klim, 2013

Anders Olesen S
Senest udgivne titel: 'Placebo', Gyldendal, 2010

Kim Michaels
Senest udgivne titel: 'Don't Drink Your Own Kool-Aid', More to Life Publishing, 2014

Mette Reinhardt Jakobsen S
Senest udgivne titel: 'Farmerhjerte', Turbine, 2014

Liv Camilla Skjødt DOF
Senest udgivne titel: 'Inkvisitoren' af Patricio Sturlese, Jentas, 2011

Hannah Dorthea Nielsen DOF
Senest oversatte titel: "Engang vil vi fortælle hinanden alt' af Daniela Krien, Arvids, 2015

Kasper Lapp BU
Senest udgivne titel: 'De syv dværge – et eventyrligt rod', Mellemgaard, 2012

Anne-Marie Vedsø Olesen S
Senest udgivne titel: 'Bastarden', Politikens Forlag, 2015

Lise Brix Danielsen BU
Senest udgivne titel: 'Klitopperne ved snublesvinget', Forlaget Brix, 2014

Huskunstnerordningen

Der kan søges om støtte til kunstnerhonorar i forbindelse med børn og unges møde med professionelle kunstnere i skoler, daginstitutioner m.m.

ANSØGNINGSFRIST 15. SEPTEMBER

De generelle midler

Forlag, der udgiver dansk litteratur i Danmark eller i udlandet, kan få udgivelsesstøtte. Arrangører af festivaler o.l., der formidler dansk litteratur i Danmark, kan søge projektstøtte.

Rejselegater

Rejselegater for skabende kunstnere inden for litteraturområdet tildelt af Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Litteratur

Den sociale Autorkonto

Er du ramt af en akut krise og har brug for økonomisk hjælp? Så kan du søge Den sociale Autorkonto, som yder akut hjælp i form af støtte til forfattere, oversættere eller illustratorer til sygdomsbekæmpelse eller støtte i en særlig social situation.
Der er løbende ansøgningsfrist, og elektronisk ansøgningsskema samt vejledning kan findes her: www.danskforfatterforening.dk/legatmidler/Autorkontoen

FORFATTEREN

Forfatteren
ISSN 0105-0753
Nr. 03-2015, 74. årgang
Udgives af Dansk Forfatterforening

Ansvarshavende: Jakob Vedelsby
Redaktør: Anna Bridgwater
tlf. 2143 0811
anna@bridgwater.dk
Redaktionsudvalg: Anna Bridgwater, Birte (S) Tomas Lagermand Lundme (S-suppleant), Susanne Bernstein (DOF), Juliane Wammen (DOF), Lykke Strunk (F), Kaare Øster (F-suppleant), Niels Henningsen (BU), Tomas Björnsson (ILL.), Tove Krebs Lange (BU), Karin Feit Almberg (BU), René Rasmussen (L), Sara Strand (webredaktør).
Grafisk design: salomet grafik/Mette Salomonsen
Forsideillustration: Lars-Ole Nejstgaard
Tryk: PE-Offset
Indsendte bidrag dækker ikke nødvendigvis redaktionens meninger. Eftertryk af artikler er tilladt med kildeangivelse. Eftertryk af illustrationer er ikke tilladt.

Deadline til dette nummer var 15. april. Udgivelsesdato 4. maj. Materiale til næste nummer, som udkommer 15. juni 2015, skal være redaktionen i hænde senest 27. maj 2015.

Forfatteren udkommer syv gange om året. Abonnement tegnes gennem Dansk Forfatterforening, pris kr. 475.
Deadlines
04-15 Deadline 27. maj, udgivelse 15. juni
05-15 Deadline 12. august, udgivelse 31. august
06-15 Deadline 30. september, udgivelse 19. oktober
07-15 Deadline 11. november, udgivelse 30. november

Dansk Forfatterforening
Strandgade 6, stuen, 1401 København K
Tlf.: 3295 5100
Fax: 3254 0115
Tlf. tid: man.-tors. 10-12 og 13-15. Fredag lukket.
danskforfatterforening@danskforfatterforening.dk
www.danskforfatterforening.dk

Formand: Jakob Vedelsby
formand@danskforfatterforening.dk

Jurist: Anne Koldbæk
ak@danskforfatterforening.dk
Kontortid: tirs.-tors. 10-12 og 13-15

Bogholderi: Knud Finnerup
bogholderi@danskforfatterforening.dk

Medlemsadministration m.m.:
Nena Wiinstedt, Maria Ranjani Hughes, Mie Angelo og Sofie Dahl

Sekretariatsleder og webredaktør:
Sara Strand: ss@danskforfatterforening.dk

Kursussekretær: Mai Misfeldt
Tlf. tid: tors. 10-12 og 13-15
kursus@danskforfatterforening.dk

Bestyrelsen
(ved deadline 15. april):
Jakob Vedelsby (fmd.), Morten Visby (næstfmd.), Egon Clausen (næstfmd.), Juliane Wammen (kasserer), Frank Egholm Andersen, Pia Deleuran, Nanna Gyldenkærne, Jørgen Buchardt, Lotte Thrane, Inge-Helene Fly og Anne-Sophie Lunding-Sørensen.

Gruppernes styrelser:
S-gruppen
Anne-Sophie Lunding-Sørensen (fmd. anne-sophie@mail.dk), Tomas Lagermand Lundme (næstfmd.), Johan Ottosen (kasserer), Anne Hjælmsø, Birte Kont, Christine Tjalve, Amdi Silvestri, Harald Havsteen-Mikkelsen (suppl.), Cecilie Rosdahl (suppl.), Sanne Udsen (suppl.) og Stephanie Gaarde Caruana (suppl.).

BU-gruppen (børne- og ungdomslitteratur)
Nanna Gyldenkærne (fmd. nanna.gyldenkaerne@gmail.com), Karin Feit Almberg, Sally Altschuler, Anne Sofie Hammer, Tove Krebs Lange, Birde Poulsen, Michèle Simonsen. Lise Bidstrup (suppl.), Kåre Bluitgen (suppl.).

L-gruppen (lyrik)
Inge-Helene Fly (fmd. ingehelene@live.dk), Cindy Lynn Brown (næstfmd.), Knud Steffen Nielsen, Ole Bundgaard, René Rasmussen, Trine Juul, Joachim Lykke Andersen, Uschi Tech og Kirsten Marthedal.

F-gruppen (faglitteratur)
Frank Egholm Andersen (fmd.) egholm@postmesteren.dk, Birgit Knudsen (næstfmd.) 2248 5893, Kaare Øster, Lise Bostrup, Pia Deleuran, Sigurd Kvændrup, Erik Dekov, Anne Hedeager Krag (suppl.), Birgitte Andersen (suppl.).

DOF (Dansk Oversætterforbund)
www.d-o-f.dk
Morten Visby (fmd. mortenvisby@hotmail.com), Juliane Wammen (næstfmd.),
Rasmus Hastrup, Marie Andersen, Ulla Lauridsen, Kim Lembek, Birgitte Steffen Nielsen, Birthe Lundsgaard (suppl.) og Svend Ranild (suppl.)
Illustratorgruppen (gruppe under BU)
Tove Krebs Lange (fmd.) tokl@mail.dk, tlf. 2143 5377, Bente Bech, Tomas Björnsson, Lea Letén, Jan Mogensen, Jesper Tom-Petersen, Susanna Hartmann (suppl.), Martine Noring (suppl.).

Kvindelige forfattere i DFF
Birte Kont (fmd.), tlf. 3535 8611, birtekont@mail.tele.dk

Seniorgruppen i DFF
Henning Kirk (fmd.), tlf. 4448 5380, e-mail: kirk@dadlnet.dk

Haikugruppen
Hanne Hansen (fmd.), tlf. 3538 9531, haikuhanne@gmail.com

POST B
PP DANMARK

poesibogen bog

Morten Brunbjerg skriver historier og dialog til computerspil og interaktive produktioner, men udvikler også historieverdener til spil, legetøj og tv. Desuden er Morten foredragsholder og underviser i alt lige fra Excel til dramatisk struktur.

Hvilken forfatter vil du allerhelst gå på bar med?

Dan Turèll. Jeg boede nogle år i Vangede, da jeg var i starten af 20'erne. Det var i den periode, at jeg begyndte at tage mit skriveri mere seriøst, og jeg læste blandt andet 'Vangede billeder'. Dan Turèll ville nok have sat mig til vægs ved baren, men det ville ikke blive kedeligt.

Hvilken bog er den mest irriterende, du nogensinde har læst?

'A Game of Thrones'. Jeg begyndte på den, som er den første i serien 'A Song of Ice and Fire', fordi verden var ved at gå bagover i beundring. Jeg ville se hvorfor. Jeg lånte den engelske udgave af en ven, men kom kun til side 277 af de omkring 700 sider. Jeg er nok for gammeldags til at håndtere så mange protagonister, og bogen var efter min mening ikke velskrevet. Tv-serien kan jeg virkelig godt lide, og dermed må bogen jo indeholde en god historie. Jeg bed bare ikke på i bogformatet.

Hvilken bog skiller du dig aldrig af med?

Stephen Kings 'Om at skrive' som virkelig fik mig interesseret i det håndværksmæssige i forfatterfaget. Før jeg læste den, havde jeg en udelukkende romantisk tilgang til at skrive. Min udgave af 'Om at skrive' er flad, slidt og fuld af noter og post-it sedler. Efter at have læst den slugte jeg flere i samme i samme stil og dykkede ned i dramatisk struktur, som jeg bruger meget i mit arbejde i dag.

Hvilken bog ønsker du dig i gave?

'Difficult Men' af Brett Martin, som beskriver forfatternes arbejde og processen bag store tv-serier som 'The Sopranos', 'Mad Men', 'Breaking Bad' og andre. Det er relevant for mit arbejde, og jeg er meget interesseret i, hvordan andre håndterer at skrive som et team.

Hvad er dit forhold til e-bøger?

Jeg er ikke forlovet med e-bøger, men vi går ud sammen nu og da. Jeg læser dog sjældent skønlitteratur som e-bøger, men har læst biografier og fagbøger.

Hvilken bog vil du anbefale alle at læse?

'Den mystiske sag om hunden i natten' af Mark Haddon. En roman om en 15-årig autist, der fortæller, hvordan han opklarer mordet på naboens hund. Det virkelig spændende ligger i den fabelagtige skildring af, hvordan det er at være inde i en autists hoved, og hvor mange af hovedpersonens små særheder man i virkeligheden genkender i sig selv. ●